

UDKAST

Ældreministeriet

Tværgående jura og international

2025-1340

BDH

Forslag

til

Lov om ændring af ældreloven

(Videreførelse af ordning om plejevederlag ved pasning af døende i
Grønland og på Færøerne)

§ 1

I ældreloven, jf. lov nr. 1651 af 30. december 2024, som ændret ved § 49 i lov nr. 469 af 14. maj 2025, foretages følgende ændring:

1. I § 2 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Ældreministeren fastsætter regler om, at plejevederlag efter §§ 23-26 kan medtages under midlertidige ophold i Grønland og på Færøerne, og om betingelserne herfor.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2026.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Baggrund
3. Lovforslagets hovedpunkter
 - 3.1. Pasning af døende i Grønland og på Færøerne
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.2. Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Klimamæssige konsekvenser
8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Det foreslås, at retten til plejevederlag til personer, der passer en nærtstående, som ønsker at dø i eget hjem i Grønland eller på Færøerne, videreføres i ældreloven.

Lovforslaget viderefører den gældende ordning om ret til plejevederlag ved pasning af døende i Grønland og på Færøerne. Ordningen har tidligere været

reguleret i en bekendtgørelse efter lov om social service. Ændringen medfører ikke en ændring af borgernes retstilstand.

2. Baggrund

Af Regeringsgrundlaget 2022 fremgår det bl.a., at regeringen ønsker at fortsætte arbejdet med at løse grænsehindre inden for rigsfællesskabet i samarbejde med Færøernes landsstyre og Grønlands Naalakkersuisut, herunder undersøge og i givet fald arbejde for at løse spørgsmålet om orlov for færing og grønlandere i Danmark, der ønsker at passe en nærtstående døende på Færøerne eller i Grønland, samt tilsvarende for danskere med ophold på Færøerne eller i Grønland. Der henvises til Regeringsgrundlag 2022, side 54.

Den 18. april 2024 indgik regeringen (Moderaterne, Socialdemokratiet og Venstre), Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre en aftale om en reform på ældreområdet. Aftalen blev udmøntet i tre selvstændige hovedlove, herunder bl.a. ældreloven og et følgelovforslag med en række konsekvensrettelser i lov om social service m.v. som følge af bl.a. ældreloven.

Lovforslaget viderefører den gældende ordning om ret til plejevederlag ved pasning af døende i Grønland og på Færøerne. Ordningen har fra den 13. juni 2023 og frem til den 1. juli 2025, hvor ældreloven trådte i kraft, været reguleret i en bekendtgørelse udstedt i medfør af lov om social service. Der henvises til bekendtgørelse nr. 441 af 3. maj 2024 om ydelser efter lov om social service og barnets lov under midlertidige ophold i udlandet.

Den 1. juli 2025 ophørte kapitel 23 om pasning af døende i lov om social service. Bestemmelserne er videreført i kapitel 6 i ældreloven.

Gældende fra den 1. juli 2025 er ordningen om ret til plejevederlag ved pasning af døende i Grønland og på Færøerne reguleret i bekendtgørelse nr. 935 af 17. juni 2025, der er udstedt i medfør af akt nr. 287 af 26. juni 2025. Ældreministeriet finder det hensigtsmæssigt, at ordningen fremover reguleres i ældreloven og bestemmelser udstedt i medfør heraf.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Plejevederlag ved pasning af døende i Grønland og på Færøerne

3.1.1. Gældende ret

Plejevederlag ved pasning af døende reguleres i ældrelovens kapitel 6 (§§ 23-26).

UDKAST

Efter § 23, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen efter ansøgning yde plejevederlag som nævnt i § 24 til en person, der passer en nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem. Det er en betingelse for at yde plejevederlag, at hospitalsbehandling efter en lægelig vurdering må anses for udsigtsløs, og at den nærtståendes tilstand ikke i øvrigt nødvendiggør indlæggelse eller forbliven på sygehus eller ophold på plejehjem, i plejebolig el.lign. Det er endvidere en betingelse, at den nærtstående er indforstået med etableringen af plejeforholdet.

Det forudsættes i bemærkningerne til § 23, stk. 1, at der er tale om terminal pleje i en afgrænset periode, jf. Folketingstidende 2024-25, tillæg A, L 89 som fremsat, side 79.

Det følger af § 23, stk. 2, at en arbejdsgiver, der yder løn til en ansat under dennes fravær fra arbejdet i forbindelse med pasning af en nærtstående efter stk. 1, således at den ansatte ikke har en tabt arbejdsindtægt, er berettiget til at få udbetalt det beløb, som den ansatte ellers ville være berettiget til i plejevederlag efter stk. 1.

Efter § 24, stk. 1, udgør plejevederlag efter § 23 1,5 gange det dagpengebeløb, som modtageren i tilfælde af egen sygdom ville have ret til efter lov om sygedagpenge, jf. dog stk. 2. Selvstændige erhvervsdrivende, der ikke er tilmeldt den frivillige forsikring, eller som i henhold til den frivillige forsikring har ret til dagpenge fra tredje fraværsdag, kan få udbetalt plejevederlag fra første fraværsdag. Plejevederlaget kan ikke overstige den hidtidige indtægt, jf. § 47 i lov om sygedagpenge.

Det følger af § 24, stk. 2, at personer, som ikke er berettiget til plejevederlag efter stk. 1, får udbetalt 17.633 kr. (2024-niveau) månedligt i plejevederlag. Beløbet reguleres en gang årligt den 1. januar med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent. Det beløb, der fremkommer efter regulering, afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang pr. 1. januar 2026. Personer, som er berettiget til plejevederlag efter stk. 1, kan vælge i stedet at få udbetalt et plejevederlag som anført i 1. pkt. Plejevederlaget kan i dette tilfælde ikke udbetales sammen med en anden offentlig forsørgelsesydelse. Deles flere personer om plejeopgaven, nedsættes beløbet svarende til den pågældendes forholdsmæssige andel af plejeopgaven.

Deles flere personer om plejeopgaven, kan det samlede plejevederlag ikke overstige 1,5 gange det maksimale sygedagpengebeløb efter § 50, stk. 1, i lov om sygedagpenge, jf. § 24, stk. 3.

UDKAST

I ganske særlige tilfælde kan kommunalbestyrelsen beslutte at yde plejevederlag med et højere beløb end anført i stk. 1-3, jf. § 24, stk. 4.

Efter § 25, stk. 1, ophører retten til plejevederlag ved plejeforholdets afslutning. Ved den nærtstående død bevares retten til plejevederlag i indtil 14 dage efter dødsfaldet. Den nærtstående indlæggelse af kortere varighed på sygehus el.lign. medfører ikke i sig selv bortfald af plejevederlag.

Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om ophør af retten til plejevederlag, hvis pleje i hjemmet ikke fortsat kan anses for hensigtsmæssig, jf. § 25, stk. 2.

Det følger af § 26, at kommunalbestyrelsen kan dække udgiften til sygeplejeartikler m.v., såfremt udgiften ikke dækkes på anden vis, når 1) en person i forbindelse med et etableret plejeforhold, jf. § 23, passer en nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, 2) kommunen varetager plejen helt eller delvis, 3) kommunalbestyrelsen yder tilskud efter § 95 i lov om social service eller 4) et hospice varetager plejen.

Det følger af § 2, stk. 2 i lov om social service, at social- og boligministeren fastsætter regler om, hvilke ydelser efter denne lov der kan medtages under midlertidige ophold i udlandet, og om betingelserne herfor. Bemyndigelsen

Ældreloven indeholder ikke en tilsvarende bemyndigelse til at fastsætte regler om, hvilke ydelser efter loven, der kan medtages under midlertidige ophold i udlandet, herunder Grønland og Færøerne.

Det følger af § 1, stk. 1 i bekendtgørelse nr. 935 af 17. juni 2025 om pasning af døende i Grønland og på Færøerne, at en person, der passer en nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, og hvor den døende er bosiddende i Grønland eller på Færøerne, har ret til plejevederlag efter §§ 23-26 i ældreloven.

Efter stk. 2, er det et krav for ret til plejevederlag efter stk. 1, at modtageren inden udrejsen opfylder betingelserne i §§ 23-26 i ældreloven, samt at kommunen løbende kan holdes orienteret om, at opholdet sker, uden at de almindelige regler for hjælpen tilsidesættes, jf. § 11 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

3.1.2. Ældreministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

I perioden fra den 1. juli 2023 og frem til den 1. juli 2025 har personer, der passer en nærtstående, som ønsker at dø i eget hjem, og hvor den døende er bosiddende i Grønland eller på Færøerne, haft ret til plejevederlag efter § 119 i lov om social service.

UDKAST

Som en konsekvens af udmøntningen af den politiske aftale om ældrereformen i 2024, er en række ydelser på ældreområdet blevet flyttet fra lov om social service til ældreloven. Det gælder bl.a. reglerne om plejevederlag, der er et vederlag, som kommuner kan udbetale til individer, der passer en nærtstående, som ønsker at dø i eget hjem.

Ældreloven indeholder imidlertid ikke en bemyndigelse, der svarer til § 2, stk. 2, i lov om social service, hvorefter der kan fastsættes regler om, hvilke ydelser efter loven, der kan medtages under midlertidige ophold i udlandet, herunder Grønland og Færøerne.

Gældende fra den 1. juli 2025 er ordningen om ret til plejevederlag ved pasning af døende i Grønland og på Færøerne derfor reguleret i bekendtgørelse nr. 935 af 17. juni 2025, der er udstedt i medfør af akt nr. 287 af 26. juni 2025. Ældreministeriet finder det hensigtsmæssigt, at ordningen fremover reguleres i ældreloven og bestemmelser udstedt i medfør heraf.

Med lovforslaget videreføres de gældende regler med henblik på at sikre, at personer, der passer en nærtstående, som ønsker at dø i eget hjem, og hvor den døende er bosiddende i Grønland eller på Færøerne, haft ret til plejevederlag efter ældreloven.

Det foreslås derfor, at ældreministeren fastsætter regler om, at plejevederlag efter §§ 23-26 kan medtages under midlertidige ophold i Grønland og på Færøerne, og om betingelserne herfor.

Den foreslåede ændring vil medføre, at ældreministeren kan fastsætte regler om, at en person, der passer en nærtstående, som ønsker at dø i eget hjem, og hvor den døende er bosiddende i Grønland eller på Færøerne, har ret til plejevederlag efter §§ 23-26 i ældreloven.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere medføre, at ældreministeren kan fastsætte regler om betingelserne for modtagelse af plejevederlag.

Det er ikke hensigten med lovforslaget at ændre på den gældende retstilstand.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Ordningen om ret til plejevederlag for pårørende bosat i Danmark, der passer en nærtstående døende i Grønland og på Færøerne, blev DUT-

forhandlet i 2023. Der er tale om en videreførelse af gældende regler, og ændringen i hjemmelsgrundlaget fra den 1. januar 2026 og frem medfører derfor ikke økonomiske- og implementeringskonsekvenser for det offentlige.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes ikke at medføre økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at medføre administrative konsekvenser for borgerne, idet der er tale om videreførelse af gældende regler.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at medføre klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget vurderes ikke at medføre miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 1. juli 2025 til den 18. august 2025 været i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Alzheimerforeningen, Ankestyrelsen, Dansk Erhverv, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk Sygeplejeråd, Danske Diakonhjem, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Patienter, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Ældreråd, Datatilsynet, De sammenvirkende Menighedsplejere, Den Danske Dommerforening, Det Centrale Handicapråd, Domstolsstyrelsen, EGV, Ergoterapeutforeningen, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Faglige Seniorer, FOA, Institut for Menneskerettigheder, KA Pleje, KL, Kommunale Velfærdschefer, Kost & Ernæringsforbundet, Lægeforeningen, Nationalt Videnscenter for Demens, OK-Fonden, PLO, Røde Kors, Selveje Danmark, Socialpædagogernes Landsforbund, SUFO (Landsforeningen for ansatte i sundhedsfremmende og forebyggende hjemmebesøg), VIVE og Ældre Sagen.

UDKAST

11. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU- regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke- erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det følger af § 2, stk. 2 i lov om social service, at social- og boligministeren fastsætter regler om, hvilke ydelser efter denne lov der kan medtages under midlertidige ophold i udlandet, og om betingelserne herfor.

Den 1. juli 2025 ophørte kapitel 23 om pasning af døende i lov om social service, og plejevederlag ved pasning af døende reguleres i dag i ældrelovens kapitel 6.

Ældreloven indeholder ikke en bemyndigelse til at fastsætte regler om, hvilke ydelser efter loven, der kan medtages under midlertidige ophold i udlandet, herunder Grønland og Færøerne.

Det følger af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 935 om pasning af døende i Grønland og på Færøerne af 17. juni 2025, at en person, der passer en nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem, og hvor den døende er bosiddende i Grønland eller på Færøerne, har ret til plejevederlag efter §§ 23-26 i ældreloven.

Efter stk. 2, er det et krav for ret til plejevederlag efter stk. 1, at modtageren inden udrejsen opfylder betingelserne i §§ 23-26 i ældreloven, samt at kommunen løbende kan holdes orienteret om, at opholdet sker, uden at de almindelige regler for hjælpen tilsidesættes, jf. § 11 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 3.1.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås at indsætte et nyt *stk. 5* i § 2, hvorefter ældreministeren fastsætter regler om, at plejevederlag efter §§ 23-26 kan medtages under midlertidige ophold i Grønland og på Færøerne, og om betingelserne herfor.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at ældreministeren kan fastsætte regler om, at en person, der passer en nærtstående, som ønsker at dø i eget hjem, og hvor den døende er bosiddende i Grønland eller på Færøerne, har ret til plejevederlag efter §§ 23-26 i ældreloven.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere medføre, at ældreministeren kan fastsætte regler om betingelserne for retten til plejevederlag efter §§ 23-26 i ældreloven ved midlertidige ophold i Grønland og på Færøerne.

Det er hensigten, at bemyndigelsen vil skulle udmøntes i en bekendtgørelse, der viderefører de gældende regler som fastsat i bekendtgørelse nr. 935 af 17. juni 2025.

Det vil således være et krav for ret til plejevederlag, at modtageren inden udrejsen opfylder betingelserne i §§ 23-26 i ældreloven, samt at kommunen løbende kan holdes orienteret om, at opholdet sker, uden at de almindelige regler for hjælpen tilsidesættes, jf. § 11 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2026.

Til § 3

Det er fastsat i ældrelovens § 48, at loven ikke finder anvendelse for Færøerne og Grønland.

Det foreslås derfor med § 3, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I ældreloven, jf. lov nr. 1651 af 30. december 2024, foretages følgende ændring:</p>
<p>§ 2. Loven finder anvendelse for personer, som opholder sig lovligt her i landet, og som har nået folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension, og har behov for pleje og omsorg til varetagelsen af den daglige livsførelse på grund af nedsat funktionsevne, der er opstået i forbindelse med personens aldring, jf. dog stk. 2 og 4 og §§ 4, 6, 8, 16, 23-26, 34-37 og 44.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Loven finder også anvendelse for ældre personer, som opholder sig lovligt her i landet, og som ikke har nået folkepensionsalderen, når det efter en samlet vurdering af personens livssituation vurderes, at behovet for pleje og omsorg til varetagelsen af den daglige livsførelse svarer til det behov, som ældre personer, der har nået folkepensionsalderen, kan have, jf. stk. 1.</p> <p><i>Stk. 3.</i> Vurderingen af, om en person er omfattet af stk. 1 eller 2, foretages af kommunalbestyrelsen i</p>	

personens handlekommune, jf. §§ 9 og 9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 4. Loven finder ikke anvendelse for personer, der er omfattet af §§ 95 eller 96 i lov om social service.

1. I § 2 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»*Stk. 5.* Ældreministeren fastsætter regler om, at plejevederlag efter §§ 23-26 kan medtages under midlertidige ophold i Grønland og på Færøerne, og om betingelserne herfor.«